

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobkyně **M. K.**, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 5. 2006 č. j. 22 Ca 69/2006 - 26,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobkyni **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný podal včas kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 5. 2006 č. j. 22 Ca 69/2006 - 26, kterým bylo rozhodnuto, že rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 12. 2005 č. j. P-1560/2005 se pro vady řízení zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

Z odůvodnění napadeného rozsudku a ze správního spisu vyplývají tyto podstatné skutečnosti:

Žalobkyně se žalobou domáhala přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto, že jednorázová peněžní částka podle ust. § 4 odst. 2 písm. a) zákona č. 203/2005 Sb., o odškodnění některých obětí okupace Československa vojsky Svazu sovětských socialistických republik, Německé demokratické republiky, Polské lidové republiky, Maďarské lidové republiky a Bulharské lidové republiky (dále jen „zákon č. 203/2005 Sb.“) se žalobkyni neposkytuje.

V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaný uvedl, že žalobkyně se domáhala jednorázové peněžní částky, neboť dne 27. 7. 1981 utrpěla v O. škodu na zdraví a další škody v souvislosti s dopravní nehodou, kterou zavinil příslušník Sovětské armády. Žalovaný zjistil z archivních materiálů, že žalobkyně byla již za škodu, kterou při této dopravní nehodě utrpěla, odškodněna. Škodu, která žalobkyni vznikla, projednala Česká státní pojišťovna v průběhu roku 1982 pod č. 81-20329-76-36. Byly jí přiznány jednotlivé nároky podle občanského zákoníku v celkové výši 1732 Kč a později další nárok ve výši 2437 Kč. Žalovaný dospěl k závěru, že další důkazy nejsou pro zjištění skutkového stavu a právní posouzení věci nezbytné a dovodil, s odkazem na ust. § 2 odst. 1 písm. d) zákona č. 203/2005 Sb. a na Smlouvu mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Svazu sovětských socialistických republik o podmínkách dočasného pobytu sovětských vojsk na území Československé socialistické republiky, uveřejněné pod č. 11/1969 Sb., že nárok na poskytnutí jednorázové peněžní částky žalobkyni nevznikl, protože již byla odškodněna Českou státní pojišťovnou, takže nebyla splněna podmínka ust. § 2 odst. 1 písm. d) zákona č. 203/2005 Sb.

Žalobkyně v žalobě uvedla, že to, co je v rozhodnutí uvedeno, jsou pouze částky vyplývající z její vlastní pojistky, takže se domnívá, že se to netýká jednorázového odškodnění, o které občané mohou požádat, byli-li poškozeni v souvislosti s pobytem sovětských vojsk na našem území. Na výzvu soudu doplnila žalobkyně žalobu podáním doručeným krajskému soudu dne 19. 4. 2006, kterým předložila podklady týkající se její pojistky; z nich je zřejmé pouze to, že Českou státní pojišťovnou, Oblastním závodem O., pobočkou B. bylo řešeno několik pojistných událostí v souvislosti s dopravní nehodou dne 27. 7. 1981 týkající se členů rodiny K., z nichž je patrné, že žalobkyně měla uzavřeno životní pojištění, pojištěn byl i její manžel J. K. (pozn.: tyto listiny jsou zařazeny jako přílohy v souvisejícím spisu Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 22 Ca 68/2006).

Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí.

Krajský soud shledal napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným.

Všechny podmínky pro poskytnutí jednorázové peněžní částky podle ust. § 2 odst. 1 zákona č. 203/2005 Sb. musejí být splněny současně. Jednou z podmínek pro přiznání jednorázové peněžní částky je, že fyzická osoba, která za zranění nebo znásilnění příslušníkem některé z okupačních armád nebo civilní osobou zdržující se na území Československa v souvislosti s pobytem okupačních armád nebyla odškodněna podle jiného právního předpisu (§ 2 odst. 1 písm. d).

Žalobkyně však již v podané žádosti o odškodnění uvedla, že s Českou státní pojišťovnou měla sjednáno úrazové pojištění, na jehož základě bylo touto pojišťovnou plněno v důsledku pojistné události. Žalovaný se v průběhu správního řízení nezabýval otázkou charakteru a rozsahu tohoto tvrzeného pojištění, nevyžádal si podklady České státní pojišťovny o likvidaci pojistné události a rozhodl pouze na základě uvedených archivních dokladů.

Podle ust. § 46 zákona č. 71/1967 Sb. musí být správní rozhodnutí nejen v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, ale musí vycházet ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Za situace, kdy žalovaný opomenul otázku existence osobního pojištění žalobkyně v době úrazu, nevyhodnotil dopad této právní skutečnosti na již poskytnuté odškodnění, nelze dospět k závěru, že rozhodl na základě spolehlivě zjištěného stavu věci. I v řízení o poskytnutí jednorázové peněžní částky se plně uplatní zásady správního řízení, zejména zásada materiální pravdy a zásada oficiality. Podle ust. § 3 odst. 4, § 32 odst. 1 a § 46 správního řádu musí rozhodnutí správního orgánu vycházet ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Je povinností

správního orgánu z vlastní iniciativy a vlastními prostředky objasňovat sporné, pochybné nebo zpochybněné skutečnosti, zejména ty, s nimiž nárok stojí a padá. Nesplňuje-li žadatel některý ze zákonem stanovených předpokladů pro přiznání nároku, musí správní orgán o žádosti rozhodnout řádně odůvodněným rozhodnutím, které má náležitosti stanovené v ust. § 47 odst. 3 správního řádu.

Krajský soud proto zrušil napadené rozhodnutí pro vady řízení spočívající v tom, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje zásadní doplnění (§ 76 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – dále jen „s. ř. s.“) a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

V kasační stížnosti žalovaný vyslovuje nesouhlas s právní argumentací krajského soudu. Podle jeho názoru je existence osobního úrazového pojištění žalobkyně v době dopravní nehody a tvrzené plnění, poskytnuté žalobkyni na jeho základě Českou státní pojišťovnou, v dané věci zcela irrelevantní a nemá dopad na žalobkyni již dříve poskytnuté odškodnění, když tato skutečnost vedla žalovaného k neposkytnutí jednorázové peněžní částky.

V kasační stížnosti žalovaný tvrdí, že je pravda, že žalobkyni byla ze strany České státní pojišťovny poskytnuta náhrada škody na zdraví a věcech, jež jí vznikla v důsledku předmětné události, a že jí byly pojišťovnou vyplaceny jednotlivé nároky, které přísluší poškozenému podle příslušných ustanovení občanského zákoníku, ale toto plnění žalobkyni poskytla Česká státní pojišťovna nikoli z titulu sjednaného osobního úrazového pojištění, ale z titulu zákonného pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel, provozovaného Českou státní pojišťovnou, jehož rozsah a podmínky upravovala vyhláška č. 123/1974 Sb. Konkrétně se jednalo o zákonné pojištění, jež měl s Českou státní pojišťovnou sjednáno J. Č., držitel vozidla, které bylo při dopravní nehodě poškozeno a v němž cestovala žalobkyně se svou rodinou. Tyto skutečnosti jednoznačně vyplývají ze správního spisu, konkrétně z dopisu zástupce Zmocněnce vlády ČSSR pro záležitosti dočasného pobytu sovětských vojsk v ČSSR ze dne 21. 1. 1983 č.j. 388-81-P, adresovaného náčelníku sekretariátu Zmocněnce vlády SSSR pro záležitosti dočasného pobytu sovětských vojsk v ČSSR (č.l. 42 - 44).

Česká státní pojišťovna pak uplatnila nárok na regresní náhradu škody podle ust. § 368 a 382 o. z. u Zmocněnce vlády SSSR pro záležitosti dočasného pobytu sovětských vojsk v ČSSR a následně rozhodnutím zmocněnců obou vlád jí byla ve smyslu ust. čl. 10 odst. 1 Smlouvy a příslušných ustanovení o. z. nahrazena škoda vzniklá pojišťovně vyplacením uvedených pojistných plnění. Z toho vyplývá, že žalobkyně byla za svá zranění odškodněna a nesplňuje tak podmínku pro poskytnutí jednorázové peněžní částky.

Žalovaný má tak za prokázané, že ve správním řízení byl z jeho strany spolehlivě zjištěn skutkový stav, který jednoznačně vyplývá ze shromážděných podkladů a odůvodňuje vydání rozhodnutí o neposkytnutí jednorázové peněžní částky, a že jeho doplnění by bylo pro účely vydání správního rozhodnutí zcela nadbytečné.

Žalovaný navrhl, aby napadený rozsudek byl zrušen a věc vrácena Krajskému soudu v Ostravě k dalšímu řízení.

Žalobkyně se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Nejvyšší správní soud, vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.), posoudil kasační stížnost takto:

Není pochyb o tom, že žalobkyně je osobou oprávněnou podle ust. § 2 odst. 1 písm. a) až c) zákona č. 203/2005 Sb. Předmětem sporu je otázka, zda žalobkyně již byla za zranění odškodněna podle jiného právního předpisu [§ 2 odst. 1 písm. d) zákona č. 203/2005 Sb.]; pokud by tomu tak bylo, nenáležela by jí jednorázová peněžní částka.

Žalobkyně již v žádosti o odškodnění ze dne 20. 9. 2005 pod bodem 12. uvedla k otázce, zda byla za událost poskytnuta peněžní náhrada škody podle jiného právního předpisu „Ano – z vlastní úrazové pojistky státní pojišťovny“. Již tento údaj měl vést žalovaného k tomu, aby v rámci správního řízení zjistil, zda tomu tak skutečně bylo, a pokud ano, aby rozlišil, jaké částky byly Českou státní pojišťovnou (v té době monopolním pojišťovacím ústavem) vyplaceny z titulu soukromého pojištění žalobkyně, a jaké částky jí byly vyplaceny jako náhrada škody z titulu zákonného pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel.

Žalobkyně předložila v průběhu řízení před Krajským soudem v Ostravě k jeho žádosti fotokopie listin vyhotovených Českou státní pojišťovnou, oblastní závod O., pobočka B. a pocházejících z let 1982 až 1986. Tyto listiny se týkají předmětné události, ale současně se týkají i manžela žalobkyně J. K. a jejich dětí. Zmínka o nárocích ze životního pojištění je uvedena pouze ve vztahu k J. K. a jeho dětem; to ovšem nemusí znamenat, že žalobkyně nebyla úrazově pojištěna.

Jestliže žalovaný v průběhu správního řízení nezjistil, zda žalobkyně byla pojištěna proti úrazu, a pokud ano, jaká částka jí byla z tohoto pojištění vyplacena a nerozlišil tak plnění z titulu náhrady škody a plnění z případného úrazového pojištění, nezjistil úplně skutkový stav věci. Teprve po tomto zjištění bude možno uzavřít, zda žalobkyně byla odškodněna podle jiného právního předpisu (za toto odškodnění nelze považovat plnění poskytnuté Českou státní pojišťovnou z případného úrazového pojištění).

Kasační stížnost tedy není důvodná a Nejvyšší správní soud ji podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Pokud jde o náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, žalobkyně měla ve věci úspěch (§ 60 odst. 1 s. ř. s.), podle obsahu spisu jí však žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. února 2007

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu

